

Persbericht

PB05-048
21 april 2005
9.30 uur

Steeds meer mensen gebruiken medicijnen

In 2004 is het aantal Nederlanders dat al dan niet op voorschrift van een arts medicijnen gebruikt, verder toegenomen. Het aantal vrouwen dat de anticonceptiepil gebruikt, nam weer verder af. Nederlanders hadden in 2004 iets minder vaak contact met de huisarts dan in 2003. Dit blijkt uit onderzoek van het CBS.

Zelfmedicatie fors toegenomen

In 2004 gebruikte bijna 40 procent van de Nederlandse inwoners, gerekend over een periode van veertien dagen, niet voorgeschreven geneesmiddelen. Twintig jaar eerder was dat nog 19 procent. Het percentage inwoners dat medicijnen gebruikt op voorschrift van een arts is in deze periode minder sterk toegenomen: van 28 naar 37 procent.

Zelfmedicatie komt relatief vaak voor bij mensen tussen de 15 en 45 jaar. Het gebruik van medicijnen op recept loopt sterk op met de leeftijd. Zo gebruikte 86 procent van de 75-plussers in 2004 voorgeschreven geneesmiddelen, bij de 15-24-jarigen was dat 20 procent.

Gebruik anticonceptiepil neemt af

In de periode 1981-1996 nam het percentage vrouwen tussen 16 en 49 jaar dat de pil gebruikt toe van 27 naar 46 procent. Na 1996 gingen steeds minder vrouwen de pil gebruiken. In 2004 kwam het gebruik van de anticonceptiepil uit op 40 procent. De daling vanaf 1996 kwam geheel voor rekening van vrouwen die verzekerd waren via het ziekenfonds. Bij de particulier verzekerde vrouwen was juist sprake van een lichte toename van het gebruik. In 2004 was voor het eerst het percentage pilgebruik onder de particulier verzekerde vrouwen hoger dan onder de ziekenfondsverzekerde.

Minder mensen naar huisarts

In 2004 raadpleegde 73 procent van de Nederlandse bevolking minstens een keer de huisarts. Sinds 2001 vertoont de consultatie van de huisarts een licht dalende tendens. Ook het gemiddeld aantal contacten per jaar was in 2004 met 3,5 lager dan in voorgaande jaren. In 2002 en 2003 was het aantal contacten per persoon nog respectievelijk 3,8 en 3,9. Het percentage Nederlanders dat jaarlijks ten minste een keer een specialist, tandarts of fysiotherapeut consulteert, is al jaren stabiel.

Vrouwen doen vaker beroep op huisarts

Vrouwen hebben vaker contact met de huisarts dan mannen. In 2004 consulteerden ongeveer acht op de tien vrouwen en zeven op de tien mannen minstens een keer de huisarts. Ook lag bij vrouwen het gemiddelde aantal contacten een stuk hoger dan bij mannen.

Technische toelichting

De gegevens zijn afkomstig uit het Permanent Onderzoek Leefsituatie van het CBS, een steekproefonderzoek onder jaarlijks circa 10 000 mensen van alle leeftijden. Mensen die wonen in instellingen en tehuizen zijn in dit onderzoek niet opgenomen. Omdat alle cijfers gebaseerd zijn op steekproefonderzoek hebben ze een onnauwkeurigheidsmarge.

Gebruikers van voorgeschreven medicijnen zijn personen die in de veertien dagen voorafgaand aan het interview (een) voorgeschreven geneesmiddel(len) hebben gebruikt. Dit kunnen ook medicijnen zijn die al eerder waren voorgeschreven. 'De pil' en geneesmiddelen tijdens ziekenhuisopnamen zijn hier buiten beschouwing gelaten.

Gebruikers van niet voorgeschreven medicijnen zijn personen die in de veertien dagen voorafgaand aan het interview (een) niet voorgeschreven geneesmiddel(len) hebben gebruikt. Het betreft hier dus zelfmedicatie.

Tabel 1. Trends in het gebruik van de gezondheidszorg

	1981	1991	2001	2003	2004
	<i>% van de bevolking</i>				
Ten minste een contact met					
Huisarts	69	76	76	74	73
Specialist	36	39	38	39	39
Tandarts	61	72	78	78	78
Fysiotherapeut	7	14	17	18	17
Geneesmiddelengebruik (per 14 dagen)					
Voorgeschreven	.	31	35	37	37
Niet voorgeschreven	16	24	36	38	39
	<i>% van de vrouwen (16-49 jaar)</i>				
Gebruik anticonceptiepil	27	41	43	41	40

Bron: CBS

Tabel 2: Gebruik anticonceptiepil door vrouwen (16-49 jaar), 2004

Verzekeringsvorm	Leeftijd					
	Particulier	16-17 jr	18-24 jr	25-34 jr	35-44 jr	45-49 jr
Ziekenfonds						
	%					
	39	43	44	72	44	27
						21

Bron: CBS**Tabel 3: Gebruik gezondheidsvoorzieningen en medicijnen, 2004**

	Ten minste een contact met				Geneesmiddelengebruik (per 14 dagen)	
	Huisarts	Specialist	Tandarts	Fysiotherapeut	met recept	zonder recept
	% van de bevolking					
Man	69	36	78	15	32	32
Vrouw	78	42	79	19	41	45
0-14 jr	65	28	79	5	15	31
15-24 jr	71	29	92	13	20	42
25-44 jr	72	36	89	18	27	43
45-64 jr	75	44	78	24	50	39
65-74 jr	83	60	51	25	72	37
75+	89	68	32	23	86	34

Bron: CBS**Tabel 4: Gemiddeld aantal contacten gezondheidszorg, 2004**

	Huisarts	Specialist	Tandarts	Fysiotherapeut
	Per persoon			
Totaal	3,5	1,8	2,1	2,9
Man	2,9	1,5	2,1	2,3
Vrouw	4,2	2,1	2,2	3,5
0-14 jr	2,4	1,1	1,8	0,9
15-24 jr	3,0	1,0	2,1	1,8
25-44 jr	3,5	1,7	2,4	2,5
45-64 jr	3,7	2,1	2,6	4,0
65-74 jr	5,0	3,3	1,8	5,1
75+	6,0	2,9	0,7	5,6

Bron: CBS